

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MÁNÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
24. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Kedd, 1928. január 31.

Nagyvárad lakói egységesen követelték a bérleti szerződések meghosszabbítását

(Részletes tudósítás a tegnapi izgalmas nagygyűlésről a harmadik oldalon)

A királyhágómelléki református presbiterium erélyesen állást foglal a szeparatista törekvések ellen

— Saját tudósítónktól —

A tegnapi vasárnap délután akkor is fordulatot és felejtethetetlen dátumot jelez a nagyváradai reformátusok naptárában, ha ezek a hullámok anélkül oszlanak majd el, hogy mérges tarajuk nyomot hagynak az egyház életében, vagy a lelkek talaján. És mi nem tartjuk kétségesnek, hogy még mindig nem késő megkerülni a bajt, a mely meg van s ha nem is tulajdonoson jelentékeny, nem is lebecsülendő. Egy fanatikus segédlelkész, dr Gyenge János, akinek kétségtelesen velleurjei vannak, egyéni sérelmet valóság kérdéssé szélesbbitette. Az élet harca az egyetlen ok, amelyel eljárása indokol-

ható. Más körülmények között talán nem volna egyéb Gyenge híveinek különválasztási kísérlete, mint érdekes belügy. Ma azonban a magyarság egységét érintő a kérdés és különös hangot kap, mert a szinmagyarság közé épít ez a harag, ha vallási téren is, választalakot. Dr Gyenge politikáját nem koronázhatja siker és elismerés, akkor sem, ha nyilvánvaló, hogy vannak hívei.

Gyenge János dr-nak még egyszer meg kell gondolnia, mit csinál, mert egységbontó mozgalmának következményeiert ilyen körülmények között Isten és ember előtt vállalhatja-e nyugodt lélekkel a felelősséget?

szi minőségétől való felfüggesztését és az egyházmegyei fegyelmi bíróság elé való állítását.

Egyben kiterjeszkedik dr Thury Kálmán javaslata a régi paróchia református híveinek további lelki gondozására is, amennyiben felhívja az egyházmegyei hogy tegyen lépéseket egy a régi telken felállítandó paróchia és imaház felépítésére.

Olasz Béla dr és Hajdu György felszólalásai után, akik mélyen elítélik az elszakadási törekvéseket, Domokos László táblai tanácselnök a jogi szempontokat ismertetve, amelyek módot nyújtanak arra, hogy megőrizze a királyhágómelléki református egyházmegye egységét. Javaslata, hogy fűzőljék a hívekkel is hogy 1895-ös 43-ik törvénycikk 7-ik és 83-ik paragrafusára kimondja:

nem kaphat belügyminiszteri jóváhagyást egyetlen olyan egyházi alakulás sem, amely hitelvekre és nyelvre nézve azonos egy másik hasonló s már törvényesen működő felekezettel.

Felvilágosítandónak tartja a híveket arról is, hogy a törvények értelmében minden kilépő a kilépés után még öt évig tartozik az egyházi adókat fizetni.

Végül is elfogadták úgy Thury Kálmán dr, mint Domokos László táblai tanácselnök indítványát. — Elhatározták, hogy a presbiterium végzését s a hívekhez való proklamációját a hivatalos református szemlében fogják publikálni. Egyben határozatot hoztak arra is, hogy ha kell,

megteszik a törvényes lépéseket a szabad egyház működésének megakadályozása iránt.

Megalakult a váradai reformátusok presbiteri szabad egyháza

Az Aradi-ut mögött a Galamb utcában épült fel legutóbb az úgynevezett Szeretetház.

A Szeretetház egyszerű, kívül-belül fehérfalú, szegényesen puritán épület. Ide járnak vasárnaponként a környék reformátusai imádkozni és hetenként egyszer imaórára. Most nem lehet beférni. Nehezen az ajtóig furjuk magunkat. Bent, legalább háromszáznégyszáz ember. A keresztberekett padokon inkább az asszonyok ülnek, a férfiak fedetlen fővel, felmagasztosultan éneklék a zsolnárt. Egyszerű emberek természetesen, itt-ott néhány nő kalapban, a többi hajadonfőtt vagy vasárnapi kendővel. Az emberek munkások, iparosok, tisztviselő típus is akad, mind értelmes, jóvágású református fejek, illetődötten éne-

A felekezeti törvény ellen van az új egyház alakulása

A királyhágómelléki presbiterium ülése

A küszöbön álló események természetesen nem hagyták közömbösen a hivatalos egyház vezetőit sem. A királyhágómelléki egyházmegye presbiteriuma vasárnap délután, egyidejűleg az elszakadók működésével, ülést tartott.

Sulyok István püspök elnökölt ezen az ülésen és ismertette a történeteket. Feljegyezte azokat az okokat, amelyek Gyenge János dr segédlelkész akciója megindítására bírtak.

A legutóbbi presbiteriavasztatás volt legtüzeesebb sérelme Gyenge Jánosnak, ahol mellőzések érték.

— Megkísértem az ügy békés elintézését, — mondotta Sulyok István püspök — és e végből tárgya-tam dr Gyenge megbízottaival. A megbízottak már készek voltak az egyezséget elfogadni, de Gyenge segédlelkész hajthatatlan maradt. Akciója ekkor már folyamatban volt és a vasárnapi hírlapokban megjelent a nyilatkozat a szabad egyház megalakításáról.

Ezután Thury Kálmán dr főgondnok határozati javaslatot nyújt be, amely megállapítja a legsúlyosabb fegyelmi vétséget s ezért

javasolja Gyenge János lelké-

Tuhacsovski tábornok fellázadt ezredekkel Moszkva felé tart

Ellenforradalom Oroszországban

Vilnai jelentések szerint Oroszországban katonai puccs tört ki. Az ideérkező, még megerősítésre szoruló hírek szerint az ellenzék tagjainak, de különösen Trockijnak számkivetése miatt belső forrongás kezdődött Oroszországban.

A Stalinnal és a szovjet mai vezetésével elégedetlen katonaság egyrésze fellázadt. A távirati közlések szerint Tuhacsovski tábornok lovashadosztályok és tüzérezredek élén Moszkva felé vonul. További hírek egyelőre hiányoznak.

kelve, kipirultan s az ember is megilletődik, aki közjűk lép. — Ezeket az embereket nem lehet vádolni, a szemükben a hit igaz tűze, amely olyan ritkán szikrázik fel akárhol is manapság.

Egy emelvényen áll a pap, késbársony papi palástjában dr Gyenge János, apró, szurós szemekkel a cikkekre mögött.

Hangos invitációjára kerülünk beljebb, a tömeg szavéyes szavakkal nyomul még összebb és tessékeli a megérkezett úriapírokat a vendégszeretet hangján. Csupa drága, jó, igaz hívő magyar ember, ősi ivadékok, kálvinisták, egyszerűségükben nemesek. Mi történt velük.

Dr Gyenge mellett két urias polgár, jobbról-balról, az egyik Matula Gyula, a volt főúri festék kereskedő. A másik ur előtt egy iv, amelyre azok jegyeztetik fel magukat, akik belépnek a presbiteri szabad egyházba. Eddig 85 családfele jelentkezett, összesen 260 lélek, a többiekkel még ezután várják. A névsorból pár kikapott név: Dézsi, Szűcs, Veszős, Hunyadi, Barla, Csontos, Budosó... Tösgyökerez magyar valamennyi. Szegény magyarok, elhagyott magyarok, akiknek a lelke főtáru a szívvel közeledő előtt. Egy pillanatra se maradnának itt, ha a szakadás egyáltalán valami szektárianizmusba vinné őket. Gyenge János dr törekvése, amellyel ezeket a kételyeket eloszlatni igyekszik, végigvonul az egész további programon.

Egy elénkelt zsolttár áhitatos csöndjében. Matula Gyula emelkedik székére. Józsue könyvének 5-ik részéből idéz:

Mi közlünk való vagy-e, vagy ellenségeink közül való?

Elmondja a megalakulás szükségességét és így folytatja:

— Istenbe vetett lélekkel és hittel fogunk a munkához nem félünk. A mi kedves, forrón szeretett tiszteleteseink ol fogja mondani, hogy nyissuk meg azt az új utat, amely ebben az országban új irányba téríti a reformátusokat. Lelkességéből az következik, hogy

a nagyváradi példát nem tartja egyedülállónak, hanem olyannak, amely terjedni fog.

Jöttem, mert jönni kellett — mondja dr Gyenge

Ezekiel prófétával kezdi Gyenge János dr, a szabad egyház kezdeményezője. Ezekiel Babilonban egy megvert, szomorú sorsú népen hordozta végig tekintetét, — amelyben nem volt bizalom a jövő iránt s amely azt hitte, hogy már ott pusztulnak a fogságban. Nálunk is pusztul a hit, napról-napra üresebbek a templomok. Új hitet kell önteni az emberekbe. Emberek százait hoztuk össze — úgymond hittem, hogy lélekben megújult testvereket látnak a szemem. Az isteni igazsággal szemben azonban nagyon sokszor megmutatkozik már az emberi rosszasság. Krisztus ura ma helyett az emberi hatalmat akarták felépíteni.

Mi ellenünk is felkelt a gyűlölet, a gáncs, a gúny.

A legjobban az faj — mondja dr Gyenge János, — hogy szektárianizmussal vádolnak bennünket. Nem volt más mód, amit a próféta mondott: „Menjétek ki, s kö-

zülé...” Egy nagy és hatalmas főpásztorának Krisztusnak kerülünk a vezetése alá.

Beszél egy víziójáról, amelyet, lehet, hogy egyesek megmosolyognak majd. Egy koporsóba egy kiszáradt aggot helyezték: ez — szerinte — a kiaszott lélekben elerőtlenedett egyházak jelképe. Ezután bejelentette, hogy

számos református lelkész jelentkezett a felvételre avág-ból, hogy csatlakozzon a mozgalmhoz.

Ezután a gyülekezet elénekelt az Erős várunk nekünk az Isten, ősi kálvinista zsolttárt. Majd Gyenge dr a presbiteri szabad egyház megalakítását hangzóttató magyar birodalmat ismertette. Nagy nevekre hivatkozik a magyar reformáció történetében, akik szerinte szintén hívei voltak a szabad egyháznak.

Meg kell állapítanunk, hogy dr Gyenge János, aki lamadó flylalt

gyakran eresztette a hivatalos református egyház felé, egyébként tudott tulságosan opportunus is lenni s sietett koncessiókat tenni akkor, amikor egyes megállapításai esetleg az uralkodó egyházak papi érdekeit is sérthették volna. Ezen a szépségiben azonban a szónok mindenestre tultette magát, a kritika azonban nem lehet csak egyoldalú, akkor, amikor valaki proféciaális könyilatkozási-erőket tulajdonít magának.

Nekünk lelkek kellene és nem zsebek! kiáltott fel Gyenge dr, aki kijelentette, hogy eltörlik a stola díjakat. Erre olyan közbeszólási áradat indult, hogy felös volt, hogy a vallási gyülekezet profánná válhat. Ezt a hibát igyekezett a prédikátor enyhíteni az az üzenetével, melyet a tuföldalmak küldött: a vezetése alá kerülő lelkek sohasem fogják kivonni magukat olyan intézmények támogatásától, a mi általános református érdek.

SPORT

Óriási siker jegyében zárt le az első országos ping-pongverseny A NAC fiatal játékosai megismételték kolozsvári bravurjukat

A Zoltán-féle tunciskolában benyújtották le Várad első országos ping-pong versenyt a Nac és a Törökves közös rendezésében.

A versenyről részletes beszámolót holnap közlünk. Maguk az eredmények a következők:

Férfi egyes I oszt.: 1. Steiner Nac, 2. Fogel Nac. Döntő 20-22, 23-21, 15-21, 23-21. 21-20, 3. Goldstein Nac és Ponta Ate.

Női egyes I oszt.: 1. Liska Manci NSE, 2. Molnár Anna Nac 3. Zsuzsanna Irén Nac és Örmény Pi-pi NSE.

Férfi egyes ifjúsági: 1. Fogel Nac, 2. Salamon Nac, 3. Blöz KKASE és Goldstein Nac.

Férfi egyes II. osztály: Nussbaum Nac, 2. Spitzer Nac, 3. Hugyecz CFR Piski és Molnár Törökves.

Férfi páros: 1. Ponta-Albert ATE, 2. Steiner-Salamon Nac. 3. Adorján Törökves-Fogel Nac és

Szenkovics-Blöz KKASE.

Kezdő verseny: 1. Spitz Törökves, 2. Molnár Törökves, 3. Moskovits Nac és Székely Nac.

Csapatverseny: 1. Nac (Steiner, Fogel, Salamon), 2. ATE (Ponta, Tapódi, Albert), 3. KKASE (Szenkovics, Blöz és Nussbaum Nac), 4. Makkabea, 5. Törökves, 6. NSE.

Nagy mezőny a NAC mezei futóversenyén. Tegnap délelőtt 10 órakor folyt le nagy érdeklődés mellett a szezon első mezei futó

versenye, mintegy előhírnökeként a közeljövőben meginduló szabad-terei sportoknak. Örömmel állapít-hatjuk meg, hogy igen nagy volt a siker. 19 induló közül 16 végigfutotta a 6 km-es távot: 1. Rónai, 2. Stettner (a verseny szénzációja), 3. Nemes, 4. Gábor I, 5. Jámor, 6. Guru, 7. Komán, 8. Róht I. A versenyt értesülésünk szerint, vasárnap megismétli a Nac és a közeljövőben klubközi versenyt is rendez.

Budapestiek győzelme a korcsolyázó versenyeken. A szilveszteri Troppauban tartott korcsolyázóversenyen a budapesti Hecht Edu második díjat nyerte műkorcsolyázásban. A jég-hokki-mérkőzés Budapest és Troppau között 2-2-vel végződött. Világ-bajnoki korcsolyázó versenyek voltak az olaszországi Cortina d'Ampezzóban, ahol a gyorskorcsolyázás diák-világ-bajnokságát Kauser magyar ifju nyerte. A női műkorcsolyázásban Stieber Lotti Budapesti lett az első.

Meghívó. Az ARFAR, várad subcomisiája 1928. évi február hó 12-én délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést, amelyre az összes, a kerülethez tartozó szövetségi birolat ezúttal hívja meg a vezetőség. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Ellenörök jelentése. 5. A tisztikar lemondása és a felmenvény megadása. 6. Választások. 7. Esetleges indítványok.

A bírótanulmány hétfőn este 8 órakor nyílik meg újból. Felhívatnak a bírójelöltet, hogy a szövetség helyiségében hétfőn este 8 órakor pontosan jelenjenek meg.

Ma! Világ-bajnok utoljára!

Magyarország nyerte a ping-pong világ-bajnokságot

Stockholmból jelentük: A ping-pong csapathajnokság mérkőzéseit szombaton fejezték be. Magyarország, Angliát és Ausztiát egyformán 5:3-ra verte és fölényes győzelmével másodszor is megszerezte a világ-bajnokságot.

Mozz színházak musora

Filmpalace Sas-palota

Ma, 5, 7 és 9 órakor

A leánykereskedők karmiban

9 felvonásban

Főszerepben: Rudolf Klein Rogge és Mary Kid

Budapesti, berlini, athéni és konstantinápolyi felvételek!

Jön

Jön

A főnyeremény

Heyman-Szinkör

Ma 5, 7 és 9 órakor utoljára

A világ-bajnok

Olga Tschachowa Xenia Desni Kedvezményes jegyek érvényessék

Holnapról kezdődőleg

Nixchen v. Csilri

Harry Liedtke és Xenia Desni legnagyobb és legszebb filmje

Apollo-Filmszínház

Ma, hétfőn 5, 7 és 9 órakor



RENDES HELYARAK EMERICUS FILM

Kedvezményes jegyek érvényessék

világhírű zongorák



gyári lerakata
a MUSICA
Olcsó gyári árak
Részletfizetés

Osztatlan siker

és tapsok fergetege, ami a Heidelbergi film utját jelzi az Elysée Palotában. Az eredeti énekbetétek, tarkítva diáknótákkal, Tihanyi szülő éneke, a megerősített nagy zenekar, mind ékes bizonyítékai annak, hogy az Elysée Palota a legelső között vezet. Heidelbergben vesztettem el szívemet, csak utjelzője a további sikereknek. A mozgósínház nagyszerű akusztikája segítségével különösen érvényre tudja juttatni az ének és zene számokat és elmondhatjuk a tegnapi telt házak után, hogy a közönségnek kevés film tett szert annyira, mint a Heidelbergi film. Az Elysée Palota még szerdáiig tartja műsorán ezt a nagyszerű filmet, mert jön a Hotel Viktoria.

Ma! Világbajnok utoljára!

Képes Élek

orvosi kötszer

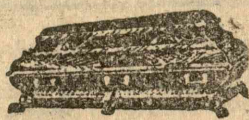
rész, Sas-passage 20.

Saját készítményű sérvtörők, haskörtők, gummihasrinyák, speciális kötszerek, női és férfi óvszerek.

2392



„KEGYELET”



Sas-passage
és Reg. Ferdinand-ut 19.

Elysée-palota

Ma 5, 7 és 9 órákor

Heidelbergben
vesztettem el
szívemet

Énekes operettfilm
9 felvonásban

Eredeti ének és zene-
kisérettel

Kedvezményes jegyek
ma érvényesek

Váradi birák, ügyvédek, orvosok, kereskedők, iparosok, polgárok, munkások és munkanélküliek a lakásbérlet fronton

A lakószövetség nagygyűlése erélyesen állástfoglalt a lakások felszabadítása ellen — Országos demonstrációra készülnek

— Saját tudósítónktól —

A váradi Lakásbérlet Szövetségének nagygyűlése imponáns külsőségek között tegnap zajlott le a városháza dísztermében. A zsúfolásig tömött padosorokban, birák, ügyvédek, orvosok, kereskedők, iparosok, polgárok, munkások és munkanélküliek szorongtak egymás mellett, hogy hangot adjanak a Cudalbu-féle lakástörvény ama rendelkezése ellen, amely

1928 május elsejétől kezdődően a háziurak rendelkezésére bocsátja az összes lakásokat.

A nagygyűlés lefolyásáról kiküldött tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Az elnöki megnyitó

Perédy György a Lakásbérlet Szövetségének elnöke kevésbé tíz óra után nyitotta meg a gyűlést.

— Öt esztendeje járja kálváriás utját — ugymond — a váradi Lakásbérlet Szövetsége. Öt esztendővel ezelőtt alakult meg ugyane helyen a Szövetség az összetartásra való jogos és szükséges körülmények és igények hatása alatt. Az a kis tömeg, amely annak idején mellénk szegődött, mégis hatalmas eredményeket tudott elérni. Öt évvel ezelőtt fújták meg a harci riadót a háztulajdonosok, hogy főlsszabadítsák a lakásokat. És mi nem csináltunk egyebet, mint azt, hogy ellensúlyoztuk ezt az akciót. Ők hihetetlen áldozatokat hoztak, de nekünk hatalmasabb volt a fegyverünk:

a mi fegyverünk az igazság volt.

Mindenkor megtudtuk akadályozni, hogy célt érhesse nek. Most újból nehéz megpróbáltatások előtt állunk, szükség van az összes erőkre. (Felkiáltások: Ugy van! Ugy van!) Mert csak így tudunk újból szembeállni azzal az áramlattal, amely kenyé-kedvére akar elsöpörni bennünket. Amíg ilyen rettenetes gazdasági viszonyok között vergődünk, addig szó sem lehet lakásfelszabadításról. (Ugy van! Ugy van!) Ugy se megyünk ki a lakásainkból! Ezért kell teljes erőnkkel összefogni és a kormányt ettől a szándékától el kell térítenünk, mert különben valamenynyien elpusztulunk.

Rozvány Jenő dr beszéde

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után, a nagygyűlés feszült figyelmében közben Rozvány Jenő dr emelkedett szólásra. Így jellemezte a mai helyzetet:

— Ebben a halódó, beteg városban, ahol napirenden vannak a

fizetésektelenségek; ebben a városban, amelynek háttérében ott lappang az ijesztő mérvű munkanélküliség; ebben a városban, ahol mindenütt csak nyomor és szenvedés van, — itt ebben a városban, ahol a helyzet percekint rosszabbodik,

itt nem szabad egy olyan vésszes dátumot még megemlíteni sem, mint a május elseje.

Ez a felszabadítás nem szabadságot hoz maga után, hanem olyan borzalmas napokat, amelyeket még nem éltünk keresztül. (Igaz van!)

— Nálunk — folytatja Rozvány dr, — ahol szeretnek demokráciáról beszélni, —

— nálunk lakásfelszabadításra gondolnak. Néhány összehasonlítást próbálunk tenni más európai ország között, hadd lássuk milyen ott a helyzet: — Franciaország. Győztes állam. A jólét nagyobb, a munkanélküliség kisebb. Franciaország, ahol nem óvatolják százzámra naponta a kereskedők váltóit. Ennek a Franciaországnak a parlamentje még a múlt évben hozott egy törvényt, amely szerint

1932-ig nem szabadítják fel a lakásokat.

— Vagy ott van Csehország, — ahol virágzó ipar és kereskedelem van. Ahol százzámra épülnek a tisztviselő lakások. És abban a gazdag államban még senkinek sem jutott eszébe, hogy felszabadítsák a lakásokat.

— De menjünk tovább, a kis Ausztriában, amelynek lakossága nyolcmilliónyivá zsugorodott össze. A gondokkal küzdő Bécsben az idén már

a huszonezredik kislakást építették föl.

Villannyal, gázzal és központi fűtéssel ellátott modern munkáslakásokat.

— Egy ilyen pompás lakás, havi bére 200—250 lejnek felel meg. Kérdezem: Nem égbekiáltó-e, hogy

nálunk egy megközelítőleg sem hasonló lakás havi bére két, sőt három ezer lej!

— Nálunk a kereseti lehetőségek a legrosszabbak. Hát akkor honnan tudja az az ügyvéd, orvos, kereskedő, munkás, vagy munkanélküli ezt a horribilis összeget előteremteni? Ma, amikor a nyomor orgiát ül, esztelenség kiszolgáltatni egy város lakosságát egy néhány ezer embernek, csupán azért, hogy

ezeknek munkanélküli jövedelme megőszörzödjék.

(A terem minden oldalán tomboló helyeslés.)

— A magam részéről — folytatja felszólalását Rozvány dr javasolom, hogy a lakbérleti szerződéseket kivétel nélkül

hosszabbítsák meg 1932-ig.

Követeljük ezzel kapcsolatosan az építkezés azonnali megkezdését. Lakásépítési alapot kell teremteni. (Felkiáltások jobbról-balról: Ellopják!) Követeljük továbbá az üres telkek megadóztatását és a féktelen telekuzsora letörését. Ha a kormány céltudatos építkezési politikát tűzne ki maga elé, megszűnnék minden lakásprobléma.

Asszonyi szó...

Rozvány Jenő dr nagyhatású beszéde után a jelenlevő nők nevében Szabó Imréné szólalt fel. Megrázó erővel (beszéde alatt több asszony könnyeit törli), testi le a proletárlakások képét, ahol

a gyermek már csecsemő korában magába szívja az erkölcsstelséget.

Ahol apa, anya, leány, fiu egy szobában kénytelen lenni. A bérlők szövetsége — jellemezte igen találóan — egy családot képez.

Ennek a nagy családnak kötelessége megmenteni a szenvedőket.

Utána Czibula mester, a költő-borbély felszólalása kelt derült hangulatot.

Rimes sorokban boncolgatja a Cudalbu-féle lakástörvényt.

A rokkantak nevében Kovács József szól hozzá a kérdéshez. Igen öntudatos szavakkal kritizálja a törvényt Freifeld Ferenc munkás.

Hasonlóan logikusan igyekszik megvilágítani a Cudalbu-törvény tarthatatlanságát Bányai Lajos kereskedő. Ugyanakkor, amikor egy nyomor söpör végig az országon — mondotta többek között — egyenesen téboly arra gondolni, hogy felszabadítsák a lakásokat.

Utána Gellért Miksa dr, a Szövetség ügyésze terjeszti elő a javaslatot az új lakástörvényre vonatkozóan.

Bejelenti azt a kellemes hirt is, hogy a nagyváradi táblázat ki-mondotta a Szövetség jogiszemély voltát.

Lazar Aurél és a lakók

Most Ullmann S. Sándor lép a szónoki emelvényre:

— A felszólalások során — ugymond — alkalmunk volt hallani a bérlő társadalom minden buját-báját. A zsúfolt padosorokból lesik a szavainkat, hogy az Averscu-kormány által megszavaztatott Cudalbu-féle törvényt hogyan lehetne hatályon kívül helyezni? Miután már kellő gyakorlatom van, bátran kijelenthetem, hogy csak egyféleképpen és pedig úgy

ha az ország összes bérlői egységesen lépnek föl ez igazságtalansággal szemben.

Sajnos azonban, nincs egyetlen politikai párt sem, amelyre támaszkodhatnánk, amely akciónk

élére állna. Talán egyedül a nemzeti-parasztpárt lenne az. Hiszen ez képviseli az országban a nincsteleneket, a földnélküli jánosokat. Sajnos erre a pártra nem számíthatunk, azért, mert

a biharmegyei párt tagozat elnöke Lazar Aurél dr, aki egyben a Háztulajdonosok Szövetségének is az elnöke.

Es ez nagy kár, mert ismerem nagyon jól Lazar Aurél dr kitűnő kvalitásait és tudom, hogy az ő személye nagy nyereséget jelentene.

— Egyedül a kisebbségi képviselőkre számíthatunk — mondja Ullmann. — Ezek is olyan elnyomottak, mint mi: a lakók. Ő nekik kell tudni azt, hogy mit jelent az, ha egy tisztviselőt az utcára tesznek, ha százazrek válnak egyszerre hajléktalanokká.

Most nem várt frappáns jelenet következik. Lazar Aurélnak, úgy látszik, valami ügyes-bajos dolga akadt a városkázán és egy pillanatra benézett a terembe. Ezt csak a szónokló Ullmann S. Sándor veszi észre és most a közgyűlés feszült figyelemében közben feléje fordul:

— Épen most látom a terembe lépni Lazar Aurél drt, akit az imént támadtam. Nagyon örvendek, ha ennek az alkieseredésnek a láttára ő is a Cudalbu-törvény ellenzőinek sorába állna.

(Lazar Aurél mindvégig mosolyogva, kezéből tölcseért csinálva, hallgatja a szónokot, majd távozik a tereméből.)

Ullmann Sándor beszédét azzal végzi, hogy a váradi naggyűlés nem elegendő, azt országos akcióvá kell kifejleszteni.

Dr Feld Albert az építkezések haladéktalan megkezdésében képviseli el a lakásinság megszüntetését.

A határozat

Utána Gellért Miksa dr heterjeszti a határozati javaslatot, amelynek sarkalatos pontját képezi az, hogy

mindaddig nem lehet fel-szabacítani a lakásokat, amíg az építkezéseket meg nem kezdik és amíg a lakásokkal való üzérkedések meg nem szűnnek. Ilyen irányu csatlakozásra hívják fel az ország valamennyi városának bérli szövetségét. Kimondotta még a naggyűlés azt is, hogy a Cudalbu-törvény hatályon kívül való helyezése érdekében egy monstre küldöttséget fognak meneszteni a régens-tanácshoz, a miniszterelnökhöz és az igazságügyminiszterhez.

Perédy György elnök záróbeszédében különösen a sajtó támogatását kérte, mert ezzel biztosra veszi a Lakásbérli Szövetsége mozgalmának az eredményét és sikerét.

Harry Liedtke
Xenia Desni
holnaptól kezdődőleg a
Nixchen
v. Csitri-ben
a Heyman szinkörben

Svengáli!

SZINHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombaton délután 4 órakor: Templom egere, vígjáték ujdonság, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 35.

Szombat este fél 9 órakor: Tosca, opera, M. Lévy Itonka, Indries és Szabó Zoltán operának sek vendégfellépésével.

Vasárnap délután 3 órakor: Cirkuszhercegnő, opeett, mérsékelt helyárrakkal. Kondor Ibolyával a címszerepben.

Vasárnap délután 6 órakor: Broadway, drámai ujdonság, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: Marica grófnő, operett repris, Kondor Ibolyával a címszerepben.

Hétfő (február 6.) este fél 9 órakor: Levél, drámai ujdonság, bemutatón. A bérlet.

— Templom egere, mérsékelt helyárrakkal. Szombaton délután 4 órakor játsza először mérsékelt helyárrakkal a színház Fodor László mulattató vígjátékát a Templom egerét, amelyben a címszerepet Gál Piri alakítja.

— Görlok jelentkezzenek. A színház legközelebbi előkészületben levő ujdonsága a Mersz-e Mary, látványos operett revü lesz. Ehhez a darabhoz, hogy minél pazarabb legyen annak bemutatója, külön görloket szerződött a színház. Éppen ezért az igazgatóság ezúton hívja föl a szép arcu, csinos, formás és táncakészséggel rendelkező hölgyeket, hogy jelentkezzenek a színháznál. A jelentkezés keddtől kezdve történik a színházi irodában 5-6 óra között.

— Tosca, M. Lévy Itona, Indries és Szabó Zoltán vendégfellépésével. E hét folyamán rendkívül művészi élvezetben lesz része a közönségnek. A színház szombatra műsorára tűzte a Tosca opera reprisét. Az opera előadásban vendégként fognak fellépni M. Lévy Itona, Indries és Szabó Zoltán operánaksek. Az opera előadásra már most felhívjuk a közönség figyelmét.

— Cirkuszhercegnő és Broadway, mérsékelt helyárrakkal. — vasárnap délután két mérsékelt helyáru előadás lesz: a Cirkuszhercegnő és utána a Broadway.

— Marica grófnő, Kondor Ibolyával. Több, mint 25-ször aratott sikert már a váradi színházon a Marica grófnő világhírű operett. A színház vasárnap este előadásra tűzte a Marica grófnőt, s teljesen új betanulással és új szereposztással fogja a repriszt előadni. A címszerepet Kondor Ibolya játsza.

— A levél. A budapesti Vigszínház szenzációs drámai ujdonsága lesz a színház legközelebbi bemutatónja. A darab premierjét a jövő hétfőre már ki is tűzte az igazgatóság.

Heidelberg
Énekes operettmű

Kedden

Kedden

Nixchen v. Csitri

Harry Liedtke
Xenia Desni
Heyman szinkör

MOZI

AZ APOLLÓ FILMSZINHÁZ MŰSORA:

Ma, hétfőn 5, 7 és 9 órakor: Svengáli.

Kedden utoljára, 5, 7 és 9 órakor: Svengáli.

Szerda: Nyomorultak. Victor Hugo regénye filmen.

Csütörtök, péntek: Nyomorultak.

Szombat. Premier. Esvarcu asszony.

Vasárnap d. e. 11 órakor: Rin-Tin-Tin I.

— Nyomorultak. Victor Hugo legjobb, leghatásosabb regénye ez, amelyet a közönség ismételt kívánságára vett újra műsorra az Apolló mozgó. A film maga a legkélelősebben van feldolgozva, a leghatásosabb jeleneteket ragadja ki, s gyors tempóban viszi előre a cselekményt. Az Apolló mozgó a két részt egyszerre vetíti. Gabriel Gabrio, a franciák legnagyobb művésze játsza a főszerepet, s életének, művészetének legnagyobb teljesítményét nyújtja e filmben.

A FILMPALACE MŰSORA:

Hétfő 5, 7 és 9 órakor: „Leánykereskedők karmában”. Rudolf Klein Rogge és Mary Kid. Budapesti, berlini, athéni és konstantinápolyi felvételek.

Jön: „Fényeremény”. Jack Trevorral.

Heyman szinkör

Hétfő 5, 7 és 9 órakor: Világ-bajnok. Olga Tschechowa, Xenia Desni. Kedvezményes jegyek érvényesek.

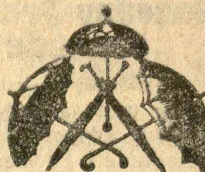
Kedd 5, 7 és 9 órakor, premier: Nixchen vagy Csitri, Harry Liedtke, Xenia Desni legnagyobb és legjobb filmje. Kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Szerda 5, 7 és 9 órakor: Nixchen vagy Csitri, Harry Liedtkevel.

Csütörtök délelőtt 11 órakor: A legszexuálisabb matiné műsor???

Figyelem! hirdetésünket.

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor: Nixchen vagy Csitri.



3

ismeret szó:

Ernyőf

Blum-mól

vegyen Köröspart

NYOMORULTAK Victor Hugo regénye

ELYSÉE PALOTA MŰSORA
(Katholikus Körben.)

Hétfő: Heidelbergben vesztettem el szívemet. Énekes filmoperett 9 felvonásban, kórusral és eredeti zenekissérettel.

Kedd: Heidelbergben vesztettem el szívemet. Énekes filmoperett 9 felvonásban, kórusral és eredeti zenekissérettel.

Szerda: Heidelbergben vesztettem el szívemet.

Jön: Hotel Victoria. A Habsburg család tragédiája. Viktor a főhercegnő szerelmes leveleinek története.

Orvos, aki ölt

A szépirodalom Szine-Java

újabb kötetei megérkeztek a
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
könyvosztályába :: Oradea

Bennett: Lord Raingo .. 45 lei
Duse: Dr Smirno naplója 45 lei
Rosny: Gyönyörű Páris .. 45 lei
E. M. Hull: A sejk .. 45 lei

Wallerstein butorok

detail előadás engros árban

Gyönyörű francia tavaszi
divatlapok gazdag tartalom-
mal megérkeztek a Hegedüs
Hirlapirodába

Chiffon 40 lei
L'Officiel 100 lei
L'Art et la Mode .. 50 lei
Grand Modes .. 75 lei
La Lingerie 125 lei

Bárhoi mezeient kotta

legolcsóbb árban kizá-
rában nálunk kapható
HEGEDÜS
HIRLAPIRODA
zenemű-osztálya

Giszkalay János váradi előadása a zsidóság helyzetéről és céljairól

Zsúfolásimégfelt a Kereskedelmi Ipari és Városi Tanács elnöke, a váradi Pro-Palestina Liga rendezte. A mai este tíz órakor Giszkalay János előadása volt a zsidóság helyzetéről.

Az előadást Nuszbaum Sámuel, a váradi zsidó hitközség elnöke vezette meg.

— Rómán áll egy diadaloszlop, — mondotta Nuszbaum elnök — ez az oszlop a zsidóság erencsétlenségének szimbóluma. A zsidóság bátran és lelkesen küzdött, de a túlerővel szemben el kellett buknia. Azóta szétszóródva él, s mindaddig nem lesz nyugta, míg országát nem alapított magának, ért mindenkinél jobbra kell irulnia ahhoz, hogy a zsidóság ez a vágya minél hamarabb teljesülhessen.

Ezután Zwi Willenszky emelkedett szólásra. A palesztinai zsidó életviszonyait megkapó szavakkal, színes élelmiszerrel a hallgatóság elé. Bejelent a gazdag arabokról, akik nem akarnak a szegény zsidóknak megadást nyújtani s ezzel ellentétben állítják a zsidók emberiségét, kik mindenkinél nyitottabbak, vallási és faji különbség nélkül. Nagy taps tört ki az előadás után.

Mélyrehatóan áthallotta a hallgatóságot Giszkalay János, a nagy zsidó költő magas szárnyalású beszéde:

— A bánt városából jöttem, — mondott — hozzátok hogy megvilágítsam a zsidóság nehezített helyzetét s megmutassam az egyetlen utat, amelyen célhoz érünk. Az antiszemitizmus, az emberiségnek ez a nagy kórsága nemcsak nekünk fáj, hanem minden idegen népnek, amely humánusan gondolkodik. Először a vallást, később a fajt hitték az ellenségeskedés okának. Kértem azonban, hogy ez az aláspont téves. — Gyakorlatilag leolvadni a többi népek közé alkalmazkodni hozzánk, vallásunkban is, különbségekkel is, de eredménytelenül. Csak az örök tradíciótól estünk távolabb! A latin és germán népek békén élnek egymás országában. Ennek oka az, hogy kölcsönösen egymásra vannak utalva.

— A zsidóság nem tett-e az emberiségnek elég szolgálatot?

Hát a vallás, a tilparancsolat, Heine, Einstein's a kereskedelem megteremtése semmi? — vetette fel a kérdést Giszkalay. — Az antiszemitizmus a világtörténelem legnagyobb igazságtalansága. Magyarán azt könnyen megtalálhatjuk. Azon a lapon, ahol a zsidóság bűneinek s erényei-

nek kellene feljegyezve lennie, csak a bűneit találjuk. Heine, Bergson Einstein azoknak a nemzeteknek nagyszülőitjei között vannak elkönyvelve, amelyeknek körében éltek. S ezen a zsidóság csak egykép segíthet: ha megalapítja az országot, ahol különválva élhet

s ahonnan nagy fiát nem ragadhatja el tőle senki. Csak így lehet az idegen nemzeteknek szolgálatot, melyekért a viszonzás nem maradhat el.

Giszkalay így végezte előadását:

Minden erőnkkel, erkölcsileg, anyagilag azon kell lennünk, hogy Palesztina kiépülhessen s a zsidóság szebb jövőt teremthessen magának, biztosítva gyermekei számára a békét, nyugalmat.

Percekig tartó éljenzés és szünet nem akaró ünneplés követte a kiváló költő magas szárnyalású előadását.

Az ülés Nuszbaum Sámuel elnök megkapó szavaival ért véget. Rámutatott arra, hogy a szónok mély jelentőségű felfedezéseiért a legmélyebb köszönet az, ha a zsidóság egyenesen igyekeznél fog kivívni győzelmét azon az úton, amelyet Giszkalay János hatalmas beszéde kijelölt.

Nem szabad a váradi kereskedőket pellengére állítani!

mondotta Krausz Samu az iparkamara igazgatóságának tegnapi ülésén

Szabad-e közzétenni a megváltozott vállalkozások jegyzékét? — Ma megkezdte munkáját a kármentő bizottság — Egy polgármester felszólalása

Szürkének látszó tárgysorozattal indult el a Kereskedelmi és Iparkamara igazgatóságának tegnapi ülése és csak a legvégén merült fel olyan téma, amely valószínűleg még sok birkot küzdelemre fog okot adni a különböző képviselőknek.

Athanasiu Negulescu elnökletével és mindenekelőtt bemutatta azt a választáviatort, amelyet Vintila Bratianu miniszterelnök a váradi kamara újvi üdvözlésére küldött.

Ezután beszámolt az elnök a legutóbbi hónapok munkájáról. A kereskedők vámbajainak vizsgálataival kapcsolatosan megállapította, hogy a kereskedők legnagyobb része, sajnos, igen keveset törődik saját problémáival. Viszont kiemelte az elnök Flegmann Armin és Reichard Dezső odaadó tevékenységét minden közügyben és ezért nekik köszönetet is mondott.

Elmondotta ezután az elnök, hogy a vámbajok miatt Nagyváradon járt inspektor előtt

szóratette a belvárosi ipar túlzott pártolásából a kereskedelemre háruló károkat.

egyszerint a vámszabadraktár kérdését is felvetette.

Többek felszólalása után Negulescu elnök felkérte Flegmann Armin: vállalja el az elnökséget abban a bizottságban, amely a vámbajok szervezését tanulmányozza.

Majd a múlt decemberi rombolások okozta károkat megteremtéséről beszélt Negulescu. Azt mondja, hogy amaga járt el a miniszteriumban, hogy a jóváterelt meg-sürgesse.

A miniszterium akkor rendeletet adott, hogy gyorsan állapítsák meg a károkat

és most már dolgozik is a bizottság. Mihelyt az iratok elkészülnek, ki is fizetik a jóvátételt.

Storescu pénzügyigazgató itt megjegyzi, hogy ő irásban és szóval is közbenjárt a miniszteriumnál, hogy a károkat sürgősen térítsék meg.

Meg kellene kérni Tempoleon delegált prefektust, hogy — széleskörű elfoglaltságára való tekintettel — delegáljon önmaga helyett valakit a bizottságba, hogy az gyorsabban dolgozhasson.

Fried János dr. A prefektus ur megígérte nekünk, hogy

legkésőbb holnap

megkezdte munkáját a bizottság! Negulescu elnök ezután a váradi állandó mintavásár szervezésének jelenlegi stádiumát ismerteti és kiter arra a mentőrendőrségre, amit a kamarák szövetségének igazgatósága tanust a vidéki kamarák jogos igényeivel szemben.

Pacala György, a mintavásár elhelyezésére tesz megjegyzést.

Az elnök indítványára egyhangúan megválasztják a kamara levezető tagjává Aslan kereskedelemügyi miniszteriumbeli államtitkár.

Flegmann Armin kéri, elismerésként vegyék fel az ülés jegyzőkönyvébe Pap János főtitkár legutóbbi helyzetjelentését. (Helyeslés.)

Ezután áttérnek a tulajdonképeni napirendre. A kamarai díjak nomenklaturáját, egykét jelentéktelenebb változtatással elfogadják. A kamara pénzügyi bizottságának tagjaiul újból megválasztják az eddigieket. Majd felolvassák a felügyelő bizottság jelentését az 1927. év ügyviteléről; a felügyelő bizottság mindent rendben talált; formai kifogásait Storescu pénzügyigazgató irásban fogja beértesíteni.

A tavalyi főfőstől közel másfél millió lej. Ebből juttatnak a kereskedelmi és az iparkamara. Az „L. L. C. Bratianu-alap” kamatait — mint most elhatározták — elszegényedett kereskedők és iparosok, a „Moskovits József alapítvány” kamatait pedig szegény kereskedelmi és iparkamara diákok fogják kapni. Felcsa F. Viktor tanár a középiskolai tanárok ideai kongresszusához kér hozzájárulást. Ezt az elnök meg is ígéri.

Mihai Suciu, a Banca Nationala igazgatója a nemrég alapított állami kereskedelmi iskola diákjai számára kér segítséget.

Negulescu elnök erre azt válaszolja, hogy a kérdéses iskola

igazgatója a kamarával szemben eddig olyan módon viselkedett, ahogyan kérelmezők nem szoktak viselkedni. Ennek ellenére a kamara

hajlandó támogatást adni,

ha irásban a szükségletek pontos megjelölésével kéri ezt tőle.

Ezután következett az ülés egyetlen elég izgalmas vitája. Teodor Papudoff, a Banca Romanasca főtitkárának igazgatója ugyanis, a súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel javasolta, hogy

a kamara havi bulletin-jében közzélik a nagyváradai közjegyzőknél történt változtatásokat, hogy a hitelezők jól tájékozottak legyenek.

Papp dr. főtitkár megjegyzi, hogy már volt ilyesmiről szó, de a közjegyzői akták

a törvény értelmében titkosak;

ilyen véleményt adott az igazságügyminiszternek a kolozsvári ítéletábla is, úgy, hogy nem nyúltak a kérdéshez.

Flegmann Armin kijelenti, hogy

a kereskedővilág nevében a leghatározottabban ellenzi a változtatások közlését.

Ugyis rettenetes gazdasági viszonyok vannak; ha aztán ez a lehetetlen terv megvalósul,

akkor a nagyváradai kereskedelemre az halálos csapás lesz.

Egy Gergely dr. polgármester, — aki pár perccel előbb érkezett az ülésre — szintén szót kért.

— Nem vagyok egy véleményen, — ugymond — Papudoff igazgató urral, mert

a mi gazdasági helyzetünk nem engedi meg ezt a fényűzést.

Mi nélkül is ismerjük egymás helyzetét. Az ilyesminek

súlyos következménye volna hiszen az egyszerű óvás láttá-

ra megtagadnák a bankok a kölcsönt!

Suciu igazgató szerint enyhébb megoldás volna az hogy

a kamara vezessen az óvatolt váltókról nyilvántartást és ki-ki forduljon ide felvilágosításért.

Ezt az álláspontot vallja Negulescu elnök is.

Krausz Samu alelnök ellenzi a váltóóvások titkának megsértését.

Nem szabad a váradi kereskedőket pellengére állítani!

Schwarz Samu a kis-kereskedők nevében tiltakozik. Végül is Negulescu elnök javasolja, hogy ne döntsének most ebben a kérdésben, hanem halasszák a legközelebbi ülésre. Így némileg lecsillapulnak a kedélyek.

Flegmann Armin javaslatára elhatározták egy bizottság alakítását, amely

Nagyváradi idegenforgalmát fogja megszervezni.

Meghívják a bizottságba Egry Gergely dr polgármestert, aki ezt örömmel fogadja.

Svengáli!

NYILTTÉR

Dr Fodor Péter

ügyvéd irodáját Delawrancea (Ritók Zs.)-u. 13. alá helyezte

Nixchen v. Csitri
Harry Liedtke,
Xenia Desni vel
a Heyman szinkörben

* DIE DAME februári száma gazdag tartalommal megérkezett a Hegedüs hírlapirodába.

Hotel Viktoria

Victoria főhercegnő
tragédiája

x A nő egészsége a család boldogsága. Ápolja egészségét és természetét. Nagyszerű e célra egy egészségi haskötő viselése, mit lelkiismeretesen és szakszerűen készít Kovács Sándorné, orvosi-haskötő specialista, Nilgesz-telep. 1

NYOMORULTAK
Victor Hugó regénye

* DIE DAME februári száma gazdag tartalommal megérkezett a Hegedüs hírlapirodába.

Mi újság?

MIVOLT MA ÖTVEN ÉVE

5.

1878 január 30-án.

Olaszország új királya, Umberto a Monte Citorio letette az esküt a törvényekre és az alkotmányra.

A londoni Morning Post közli a Suvalov gróf orosz nagykövet által bejelentett békefeltételeket. Érdekes ezek között Szerbia királlyá deklarálása Milán király uralkodása alatt.

A magyar hivatalos lap jogtörténelmi érdekes belügyminiszteri rendeletet közöl. — Eszerint a kisebb polgári ügyekben való eljárásról szóló törvény hatályba lépése napját az igazságügyminiszterrel egyetértően március 1-én alapítja meg. Ezzel életbelép a községi (u. n. bagatell) bíróság a közigazgatás keretében.

A magyar vasutak egyes vonalain hófúvás miatt a forgalmat beszüntették.

A Körös fenyegetően emelkedik. A zajlás még nem indult meg.

A társadalom összetartását, együttélését érdekesen jellemzi Váradon a Cion-templom alap javára rendezett fényes bálon résztvevő közönség névsora. A négyeseket negyven pár táncolta. Ott voltak többek között: Ausländer Samu, dr. Berkovics Ferencné, Busch Dávidné, dr. Guttmann Edéné, Heller Józsefné, Janky Józsefné, dr. Jakab Lajosné, Krausz Dávidné, Kohn Sámuelné, Laczkó Viktorné, Márkus Lajosné, dr. Rottmann Lipótné, Szentiványiné, Stern Jakabné, Sal Ferencné, Szűcs Lajosné, Schwarz Ferencné, Schütz Albertné, Sonnenfeld Gyuláné stb. Igazán nem felekezettek szerint oszlott meg a bál publikum.

Figyelem!

Ma utoljára Ma utoljára

Világabajnok

Olga Tschechova Xenia Desni

Még csak ma és holnap
láthatja

Svengálit
az Apollóban

Harry Liedtke, Xenia Desni legnagyobb és legszebb film a Nixchen v. Csitri a Heyman Szinkörben

Rekviem I. Ferdinánd királyért

Bukaresti tudósítónk táviratozza: I. Ferdinánd király halála óta félév telt el és ez alkalomból, az államegyház szokásának megfelelően engedtelő szentmiseáldozat volt a curtea-de-argesi kolostor kápolnájában, ahol tudvalevően I. Ferdinánd király hamvai nyugszanak. Résztvevett az isztentiszteleten az egész királyi család, a magas régenstanács, a kormány, Vintila Bratianu miniszterelnökkel élén, a főpapság és még számos magas dignitárius. Pimen moldovai metropolita, mint a patriarcha helytartója celebrálta a misét, a főpapság segédletével.

Egyidejűleg gyászistentisztelet volt Bukarestben a patriarcha székesegyházában is, amelyen Oscar Negulescu, a legfelső semmitőszék első elnöke, Costinescu bukaresti főpolgármesteren és Voinescu siguranta-vezérigazgatón kívül részt vett igen sok főtisztviselő.

Szombaton délelőtt ország-szerte voltak gyászistentiszteletek I. Ferdinánd király emlékére. Nagyváradon a görög keleti székesegyházban volt mise, amelyen a katonai és polgári hatóságok és a társadalom számos képviselője is megjelent.

Világabajnok
Olga Tschechova
Xenia Desni

* Holnap, kedden van az Újságíró Klub háziestélye, amely pontban 10 órakor kezdődik. Az estélyen csak klubtagok vehetnek részt, hozzátartozóikkal. Belépő díj nincs.

* Özv. Rosenberg Mórné temetése. Összinté részvét mellett kísérték tegnap délelőtt utolsó útjára a hosszas szenvedés után elhunyt özv. Rosenberg Mórné, Molnár Jenő dr ügyvéd édesanyját. Az Ügyvédi Kamara épületében levő gyászháznál Kecskeméti Lipót dr főbbi mondott gyönyörű gyászbeszédet, amelyben résztvevő szavakkal emlékezett meg a meghalodogult uriaszonyról és annak szenvedésteli életéről. A gyászszertartás után özv. Rosenberg Mórné földi maradványait a váradvelencei sírkertbe vitték.

Orlov

* A nagyváradi Protestáns Jótékony Egyesület február második báljára a jegyeket Szilágyi Géza órá- és ékszerész üzlete árusítja.

Svengáli!

* Halálozás. Dr. Szemethy Géza, szül. Csák Ilona hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése idén délelőtt 11 órakor lesz megtartva a Biharmegyei kórházból, „Kegyelet.”

Nixchen — Csitri-Nixchen
Heyman Sakör

* Vigalmi adó bejelentése. A II. számú adóhivatal felhívja az összes lokál tudósokat, akiknél koncertet, vagy más zenés estélyt tartanak, kávéházak, bárak, vendéglők stb.) hogy a vigalmi adó megállapítása végett bejelentéseiket (deklaráció a törvényes következmények terhére) alatti még e hó 31-ja III. kerületi adóhivatalnál, Városháza földszint 18. sz. alt adják be.

Harry Liedtke

Xenia Desni

együttessen a Hymanban

* Ma délután van a sofförvizsga. Amint má jeleztük, a sofförvizsgát ma délután 3 órakor tartják meg. A jelöltek felszerelt kérvénnyel együtt 3 órakor gépkocsikkal jelentkeznek a renőrprefektúra épülete előtt.

Harry Liedtke, nők kedvence a Hemanban

Svengáli!

* Farsangi előadás az Orsolya zárdában. Tegnap délután fél 6 órai kezdettel érdekes és kedves műsoru farsangi délutánt rendezett az Agnes lenyokör az Orsolya-zárda diszterében. A mulató előadást a „Kosár” című páros jelenet vezette be, melynek szereplői: Kiss Érika és Hegedüs Kató, élénk derűséget kölcsönöztek. Ezt követte az Alarcos bál című kétfelvonásos vígjáték, melynek szereplői Bai Erzsébet, Tom Anna és Kacsó Irzsi, igen ügyesen játszottak. Ezután a leány négyesekkor magyar népdalokat énekelt. Előadás után tánc következett, amelyen a leánykör tagjai teljes számmal résztvettek, a mulatság csak az estéli órákért véget.

NYOMORULTAK
Victor Hugó regénye

x Minden új operett, da tánc kottája kapható a Hegedüs Hírlapiroda zeneműosztályában.

* Hencserek részletre Mansberger kárpitosnál, Reg. Ferdinánd

x Carneval albumok, tele letessé-ötletesebb jelmezekkel, megérkeztek a Hegedüs Hírlapirodába.

A váradi munkásság Ady-ünnepe

Megérdemelt érdeklődés vette körül a nagyváradi munkásság Ady-ünnepét, amely a városban, a Gutenberg-dalkör énekével, amelyet Nowo-áll István művészen kísért zongorán, nyílt meg az ünnepély. Böszörményi Emil dr ügyvéd tartott ezután előadást Adyról. Esztétikusan egyszerű, keresetlenül szép és őszinte hitű, emelkedett érzésű volt az a kis értekezés, amelyet Böszörményi Emil dr írt és felolvasott. Többek közt ezt mondja benne:

— A régi és az új harca —
örök. A konzervativizmus mindig igyekszik megállítani a haladás útját, — egyen az irodalom, művészet, vagy politika, ez azonban természetesen tartósan nem sikerülhet — a karaván tovább halad.

A felolvasásnak hatalmas sikere volt. Ezután Anné Ödön énekelt Ady-Reinitz-dalokat, Grünwald Sándor Ady-verseket szavalott, majd Halász Gyula énekelt, és Demkő Böske szavalata következett. Mind a négy tehetséges műkedvelőnek — ugyancsak András Ede tanárnak — aki az énekesszámokat zongorán kísérte — drappans sikere volt.

Majd Ady kis szinképének „A műhely”-nek előadására került a sor. Fehér Dezső főszerkesztő visszaemlékezése a színdarab eredetéről, — vezette be az előadást. A finomhangulatú konferencia után — amely szinte irodalomtörténeti jelentőségű epizódot rejtett — a hallgatóság sokáig ünnepelte Fehér Dezsőt.

A kis színdarabot Losonczy Gábor rendezte és a szereplők: Anné Ödön, Grünwald Sándor, Bittenbinder József, Csengeri Sándor, Crovattó Antal, Kandó János, Papp János, Halász Böske, Papp István, Szabó István és Fleisz Károly egytől-egyig kitűnően megállították helyüket.

Zürichi nyitás

BUKARESTI 320.—

Berlin	123.82
New-York	519.41
Budapest	9080.—
Prága	1539.—
Bécs	7320.—
Páris	2041.50
London	2531.50
Milano	2749.75

Váradi árfolyamok

Pengő	28.70
Csehekrona	4.86
Dinár	2.95
Schilling	23.10
Márka	39.10
Francia frank	6.45
Svájc frank	31.60
Lira	8.70
Dollár	163.87
Angol font	800.—

Ma! Világ bajnok utoljára!

Tisztujítás a váradi róm. kath. egyházközségnél

A nagyváradi római katolikus egyháztanács vasárnap délután 5 órakor tartotta az évi tisztújító közgyűlést.

Az ülést Halász Gyula esperes plébános nyitotta meg, rámutatva azokra a nehézségekre, amelyekkel az anyagiak hiánya miatt az egyháznak meg kell küzdenie. Utalt arra a lelkiismeretességet kívánó súlyos feladatra, amely a megválasztandó vezetőségre vár — ezért kitartásra s együttérzésre buzdította a presbitereket.

Ezután Karácsonyi János dr. c. püspök emelkedett szólásra s világi elnökül meleg szavakkal ajánlotta Cifra Kálmán dr-t. A választást a presbitergyűlés élénk tetszéssel fogadta s sokáig ünnepelte új elnökét. Alelnökül egyhangulag Gyöngyössi István dr-t és Jelinek Géza-t választották.

Halász Gyula plébános ezután kérte az egybegyűlteket,

hogy jegyzőül fogadják el továbbra is Papp Sándort, aki már hosszú évek óta nemes buzgalommal tölti be ezt a tisztséget.

A gyűlés ezt az ajánlatot is egyhangulag elfogadta.

Ezenkívül még négy bizottságot jelöltek ki, amelyek az egyház különböző ügyeit hivatottak intézni.

A jogi választmány elnöke Gyöngyössi István dr, a tanügyi Cifra Kálmán dr, a pénzügyi Bröstel Lajos c. kanonok, olasz plébános, végül az adókövető bizottságé Werner Kálmán dr.

Az ülés bezárásával Cifra Kálmán dr. meleg szavakkal köszöntö meg az iránta nyilvánuló bizalmat és szerezetet.

Ezután Halász Gyula plébános az ülést befejezettnek nyilvánította s a megválasztottak nyomban hozzáfogtak a tisztségükkel járó munka végzéséhez.

Általános diáksztrájk készül

A diákok kiáltványt intéznek az országhoz és megvilágítják a váradi és római eseményeket

— Bukaresti tud. távirata —

Az országos keresztény nemzeti diákszövetség központi választmánya tegnap fejezte be többnapos ülését. A Cuvantul értesítése szerint az ülésen a következő határozatokat hozták:

— A választmány utoljára veszi tekintetbe azokat az ígéreteket, amelyeket Tatarescu államtitkár tett neki. A választmány várja, hogy ezeket az ígéreteket be is váltásák. Ha a diákság kívánságainak nem tesznek eleget, akkor a bukaresti központ kiadja, megfelelő időpontban az általános sztrájkot. Valószínű, hogy ez a sztrájk február 15-én fog kezdődni.

— A bukaresti sztrájk proklamálása után egy héttel csatlakozni fog ehhez a mozgalomhoz a többi diák-központ is. Ez csak akkor történik meg, ha a bukaresti sztrájk sikerrel jár.

A diákok nyilatkozattal fordulnak a közönséghez és ebben a nyilatkozatban ki fogják fejezni a közönség előtt a váradi és a római eseményeket. Ez a nyilatkozat kiáltvány-jellegű lesz és rá fog mutatni arra, hogy a diákok mindazt, amit tettek, csak az idegenek provokálása következtében tettek.

Ez a kiáltvány valószínűleg még a jövő hét folyamán elkészül és ha nyomtatásban elkészül, akkor elküldik valamennyi diák-központnak.

Eddig a Cuvantul híre. Ha tényleg az lesz a kiáltványban, amit a Cuvantul ír, akkor na-

gyon sok újat nem fog mondani. A provokálásról már sokkal többet hallottunk, sem-

LEGUJABB

Az orosz ellenforradalom híre Rigán és Kinán át is megérkezett

Lapzártá után jelentik: Rigából Londonba érkező hírek szerint négy ezred, amely Trockijhoz hű maradt, ágyuzza a Kreml-t.

Kinán keresztül hasonló hírek érkeznek.

Párisi jelentések szerint Doygaleszkij, Szovjet-Oroszország párisi nagykövete semmi értesítést nem kapott a

moszkvai ellenforradalomról és azt valótlannak hiszi. Azt beismeri a nagykövet, hogy Trockijéknak nagy sajtóösszeállítások vannak külföldön és így zavarokat tudnak kelteni. Lehetséges, hogy kisebb zavargások voltak, — mondotta a nagykövet — de ilyenek minden országban előfordulnak.

Beiktatták az új magyar hercegprimást

Serédy Jusztin diadalutja Esztergomban

Esztergomból jelentik: Serédi Justinianak, Magyarország új hercegprimásának valódi diadalutját rendezett a lakosság a székesfővárosba való bevonulásánál. Esztergomban való megérkezésekor Huszár Aladár főispán és Antony Béla polgármester üdvözölték.

A hősök márványemléke előtt kiszállt kocsiából és csöndes imát mondott. A primási palotában Walter Gyula nagyprépost majd a

református, lutheránus és zsidó egyházak tagjai üdvözölték. Este lakýásmenet volt és szerená.

Az esztergomi bazilikában nagy ünnepséggel tegnap délután ment végbe a hercegprimás beiktatása.

Jelen voltak a magyar kormány tagjai, József és Albrecht főhercegek, a pápai nuncius, több külföldi állam követe, rengeteg más előkelőség.

Serédi hercegprimás misét celebrált, majd pedig evangéliumi beszédet tartott.

hogy újdonság lenne számunkra. Csak épen komoly és elfogadható bizonyítékot nem tudtak és nem is fogtak tudni a „provokálás” vádjá mellett felhozni.

Véres merényletet követett el egy kocsis

Tegnap éjjel egy órakor Szabó Dániel nagyváradi kocsis nagy társaságban az éjféli utáni órákig hangos dártdót rendezett a Zöldfa vendéglőben, ahol ez alkalommal cseleddből is volt. Éjjel körül bevetődött a mulatozók közé Kovács megjelenése után azonnal két pártra szakadt a mulatozó társaság és a kirobbanásoknak csak úgy sikerült elejét venni, hogy mindkét társaságot kútszolgálták az utcára. A Szabó-párt és a szembenálló Kovács-párt itt folytatta a civakodást. Ektelen lármá közben érték ki a piacra, ahol aztán egyszerre csak

Szabó Dániel kezében meg-megvillant a bicska, amelyet markolatig Kovács Miklós hátába szurt.

Vértől borítva, eszméletlenül rogyott össze a szerencsétlen ember, akivel a gyorsan kivonuló mentők a közkörházba robogtak el. A merénylet Szabó Dánielt rendőrök fogták el és bekísérték a központi kápitányságra, ahol kihallgatá után után őrizetbe vették.

Kovács Miklós sérülése súlyos

Eladó beköltözhető magánházak, jövedelmező bérházak, szőlők, házhe-lyek, öröklakások.

Lakások, lakrészek közvetítése

„ARDEAL” iroda főpos-ta mellett

Fest. Tisztít
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos. 3816 Vasal

Butorok

telhalmozott raktár miatt

óriási
árleszállítással

Complett hálók 14.000, Telehálók 20.000 leitől a legjobb minőségben, vételkényszer nélkül megtekinthető

Steinernél

Avram Iancu (Kossuth-utca Sas-palota pincéjében.

Eladó a Calea Dorobanților

(Rufikovszky-ut leg-szebb emeletes **villája** két nagy ötszobás, minden uri comforttal felszerelt lakással, amelyből az egyik átadható, autogara-eval és házmasterlakással, gyönyörű fá-sított udvarral. — Továbbá vil-lamos megállóhelytől 2 percnnyire kétszobás ház és szőlőparcellák házhe-lyeknek szép gyümölcsös-sel előnyös fizetési feltételekkel.

Ezen ingatlanokat elcserélném esetleg jömeneteli üzlettel vagy curens-áruval. Cim a kiadóban.

Kocsi és lótarlok figyelmébe!

Van szerencsém a fent ér-dekelt urakkal tudatni, hogy **fedeles, hajtó, husos, gyü-mölcsös, táblás és minden-téle federes kocsi**kat

ugy ujakat mint javítást vállá-lok. — **Gummitartó pereme-ke**t és lóvasalást, minden-féle munkát szakszerűen ju-tányos árak mellett készítek. **Megfelelő fedezet mellett** részlete is.

Szíves pártfogást kérve, kiváló tiszteléttel

Kovács Dezső kocsi-készítő
Lebedei (Hattyu)-utca 2. szám

Fogászati rendelő

Braianu (Szaniszló)-utca 4.

Foghuzás érzéstelenítve **40** lei
Fogtömés plombával **50** lei
Fogkoronák **100** leitől
Fogak porcellánból **70** leitől

Fogak fehérítése

Szegény fogbetegeknek ingyen
rendelés **3730**

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések között egy szó 4 leibe kerül, vastagabb betűvel 8 lei. A legkisebb apróhirdetés 40 lei. Állatkeresőknek 50% — Vidékről az apróhirdetés a postautalvány szelvényére írva küldhető be. — Az apróhirdetés előre fizetendő. Jelíges hirdetés címét a kiadóhivatal nem mondhatja meg. Ilyenkor a jelíggel ellátott írásos ajánlatot kell beküldeni. Minden címet vagy telvilá-gosítást kérő levélhez vagy válaszbélyegyet vagy pedig egy levelezőlapot kell mellékelni.

LAKÁS

URIEMBERNEK központban butorozott szoba, fürdőszoba használattal, esetleg teljes állatás-sal azonnal kiadó. Címet Hegedüs hirlapirodába kérek. **13**

TÖBB csinos egy ágyas butoro-zott szoba, központban azonnalra, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. **3950**

BANKTISZTVISELŐ keres má-jus elsejére három esetleg négy szobás lakást. Cim Hegedüs hirlapirodában. **112**

EGY szoba konyha, speiz azon-nal kiadó. Vlahuta (Szent János) utca. Divatáruház. **119**

BUTOROZOTT szoba központ-ban, fürdőszoba használattal febr-uár elsejére kiadó. Mosoiu (Me-zey Mihály) utca 10. ajtó 2 **104**

ALKALMAZÁS

DEUTSCHES Fräulein érteit privat nachmittagsstunden Zuschrif-ten Hegedüs unter Wienerin. **109**

DEUTSCHES Gouvernante sucht Nachmittagsstelle ohne Kost. Adresse „Deutsche” Hegedüs. **109**

ÜGYES kiszolgáló (pikkoló) fiut felvesz a Rimánóczy-fürdő büféje. **110**

KEZDŐ iroda kisasszonyt kere-sünk elsejére. Cim Hegedüs hirlapirodában. **113**

ÉJJELI üzletben egy perfekt madámot felveszek. Cim a kiadó-ban. **106**

SZAKACSNŐ, takarítónő mellé ajánlkozik. Cim: dr Fényesék, Eminescu (Ezredévi) Emléktér 20. **105**

GÉPLAKATOS segéd gépkeze-lőnek, fűtőnek ajánlkozik. Kovács Lajos, Ion Ciordas (Berkovits Fe-renc) utca 45. **103**

GOBELINEZŐ leány, állandó munkára felvétetik. Cim a kiadó-ban. **115**

FŐZNI tudó mindenest felvétetik Schönfeld, Zsiga Miklós (Lukács György) utca 18. **114**

Telefon: 708

Olcsó tűzifa

Jó minőségű hasábos fa köbméterenkint **300 Lei**
valamint aprított fa métermázsánként **100 Lei**

SYLVANIA tűzifa és széntelep
Horia (Báthory)-utca 26.
Fűtőszén, koks, kovács-szén és fa-szén csomagolva és
ömlesztve állandóan raktáron

Telefon: 708

OKTATÁS

TANÁRNŐ hosszú prakszissal ad leckét, német, francia és ro-mán nyelvből, felelősség mellett. Cim: Dr Pop, Pável-utca 26. **89**

ADÁS-VÉTEL

AMBRUS Zoltán: Művés király című könyvét megvételre kere-sem. Cim Hegedüs hirlapirodában. **28**

Aranyat, ezüstöt, drága-követ veszek

— Órák, ékszerek speciális javítása 6—3
URAN-nál N. Iorga Zöldfa-u. 8.
Drágák foglalo-műhely.

HALÓSZOBABUTOR, kemény-fa, fényezett, eladó. Templom-ut-ca 19. Nemes. **102**

HALÓSZOBA és háztartási cik-kek olcsón eladók. Alexandri (Te-leki) utca 31. **107**

Művész perzsaszőnyegek szővőt gobelinek, valódi különféle fonalak, minták, szővőkellécek, szőnyegjavi-tás, tisztítás, állandó tanfo-lyamok

Schulhof Emilnénél
Orientszövőművészeti iskola
Ep. Ciorgariu (Uri)-utca 14.
Premontrei gimn. Telefon: 296.

PÉNZKÖLCSON

PÉNZKÖLCSONT nyújt kézi te-dezetre egyezer leitől kezdődőleg Háztulajdonosok Bankja, Delav-rancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. **3709**

KÜLÖNFÉLÉK

FARKASKUTYA 1 és fél éves, him, neve Bobi, elveszett. Nyom-ravezető vagy megtalálónak jut-a-lom Szallerbek, Iosia (Össi) tér 16. szám. **101**

Négy- és hatkezes zongoradarabok

nagy raktára a Hegedüs Hirlap-iroda zenemű-osztályában Oradea

Telefon: 708

Telefon: 708

Telefon: 708

Telefon: 708

Telefon: 708

Telefon: 708

Magyar Nóták

a legújabbak, valamint minden régebbi nóta, dal, tánc kottája kapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában Oradea

Olcsón, szépen, gyorsan
fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László kelmefestő

Take Ionescu (Körös)-utca 1.
Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Februári kotta árleszállításunk

Szóljon, kellek-e még. Charleston
Maga sem más, mint én. Tango
Agyó, babám. Tango
Erzsikét szerettem egy legény. Foxtrot
Nem szeretnék csalódní magában. Tango
Váltál-e májusban Bécsben. Dalkeringő
Lágy dal szólj. Dalkeringő
Narcissus. Tango
Nem tehetek róla, szeretem. Blues
Magára vágyom. Tango
Egy csókos nyári éj. Dal
Látod Bóském, ez a szerelem. Dal
Nem tagadom, még mindig gondolok.
Tango
Várj rám. Tango
Vérpiros virágok nyíltak a szívemben.
Magyar dal
A szeretőm dunántuli. Magyar nóta
Nem tudom, hogy szeretem-e. Magyar dal.
Amióta asszony lettél. Magyar dal.
Bár sohase szerettelek volna. Magyar dal.
Nem érdemes sirni. Magyar dal
Ha te úgy szeretnél. Magyar dal
Oh jöjjetek ti behunytt szemű esték. Dal
Legyen az én aranyos babám. Blues
Százas bankó, nesze cigány. Foxtrot
Lehettem volna nagyon rendes ember.
Dal

Pünkösdi rózsaszál. Tango
Eljön még talán. Blues
Szeretem a cigányzenét. Magyar dal
Fekete éccaka borulj a világra. Magyar dal
A ti utcátokba fényesebb a csillag. Magyar dal
Hová lett a nótás kedvem. Magyar dal
Tenéked szól ez a dalom. Magyar dal
Eljön ugye ma még. Tango
Szép asszony, szerelmes vagyok magad. Magyar dal
Halvány sárga rózsát bokréta-ba szedtem. Magyar dal
Még egy éjszaka legyen az enyém. Dal
Ugy megyünk el egymás mellett. Magyar dal
Drága, édes anyám. Magyar dal
Valakiért. Magyar dal
Őszi alkonyon. Dal
Juj, de nagy a szerelem. Orosz tango
Pardon, Ön érdekel. Charleston
Egy-egy füzet ára, míg a késő let tart, 60 lei helyett 50 lei.
Ezek az árak csak február végéig vannak érvényben.

Kizáróan a
Hegedüs Hirlapiroda
zeneműosztályában kapható
Oradea-Nagyvárad

Vidéki rendeléseket utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldés ellenében intézünk el.

Zenekönyvek magyar-német nyelven

Kapható Hegedüs Hirlap-iroda zenemű-osztályában